

ISSN 2217-6985

LOKALNA SAMOUPRAVA

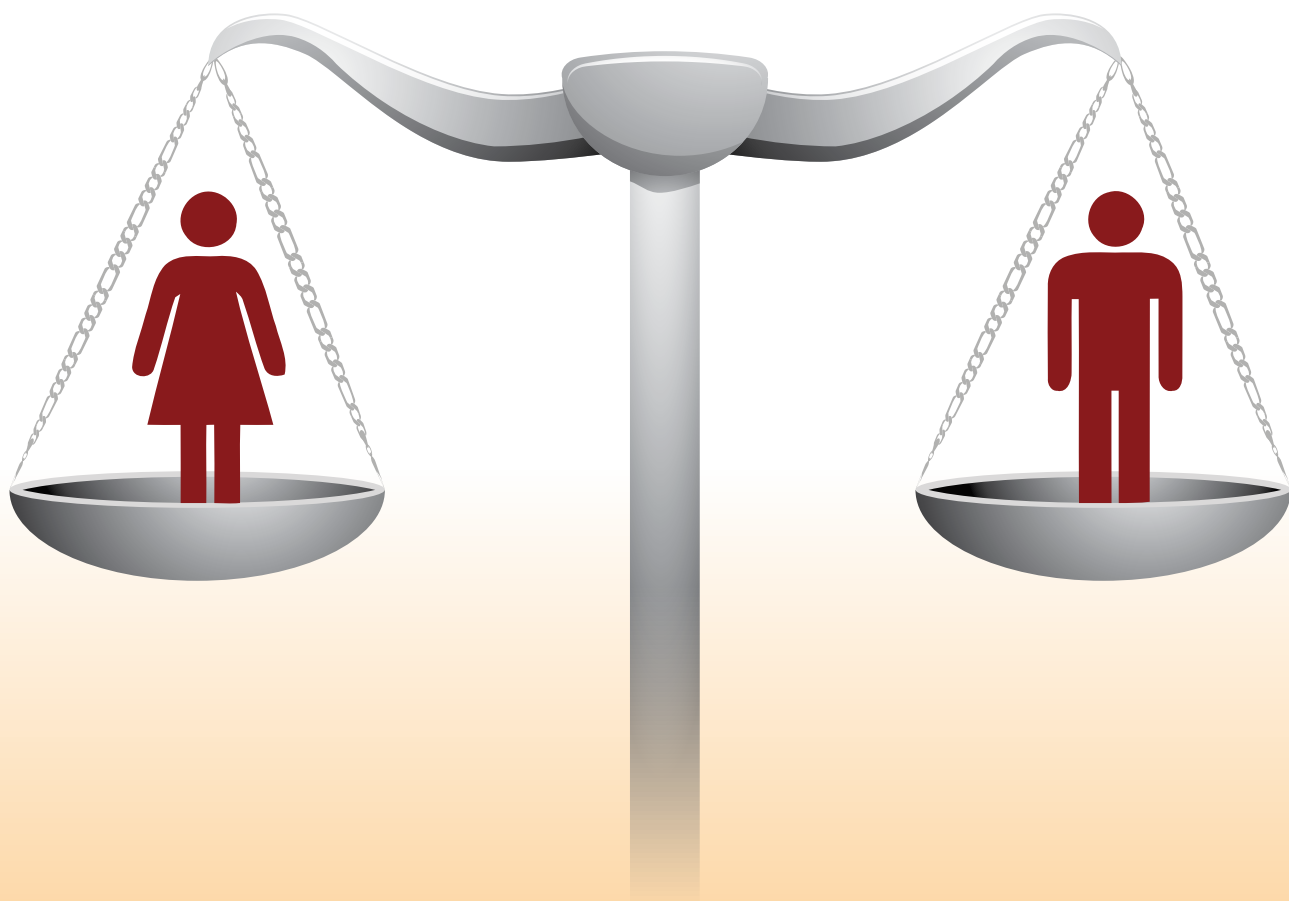
BESPLATAN PRIMERAK

Broj 58

Oktober 2012. godine

www.skgo.org

IZDANJE STALNE KONFERENCIJE GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZA GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

TEMA BROJA
RODNA
RAVNOPRAVNOST

PREDSEDNIŠTVO SKGO O IZMENAMA ZAKONA O FINANSIRANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Povodom izmena Zakona o finansiranju lokalne samouprave i reforme naknada, taksi i drugih javnih prihoda od značaja za lokalnu samoupravu, u Stalnoj konferenciji gradova i opština - Savezu gradova i opština Srbije, 13. septembra 2012. godine održana je vanredna sednica Predsedništva SKGO u proširenom sazivu na kojoj su, zbog važnosti teme, prisustvovali i ministar finansija i privrede Mlađan Dinkić i ministarka regionalnog razvoja i lokalne samouprave Verica Kalanović.

Na prvom zvaničnom susretu čelnika gradova i opština i aktuelnih ministara povodom reforme javnih prihoda predstavnici lokalnih vlasti i Vlade Republike Srbije razmenili su stavove i predloge koji se tiču pomenutih izmena.

Imajući u vidu tešku ekonomsku situaciju, gradovi i opštine su podržali inicijativu Ministarstva za rasterećenje privrede, ali su apelovali da se kroz dijalog zajednički dođe do najpovoljnijih rešenja kako ne bi bio narušen rad lokalnih administracija.

Postignut je dogovor da resorna ministarstva uvažavaju određene predloge predstavnika gradova i opština, koje je SKGO u formi zaključka dostavila Ministarstvu finansija i privrede:

1. Predsedništvo pozdravlja stav Ministarstva finansija i privrede da se za sada ne razmatra pitanje naknade za korišćenje građevinskog zemljišta, naknade za uređivanje građevinskog zemljišta i naknade za zaštitu i unapređenje životne sredine. Predsedništvo SKGO apeluje na resorno ministarstvo da se pre razmatranja promena u oblasti ovih naknada, ovo pitanje najpre ozbiljno razmotri i da se, kao i do sada, predstavnici SKGO uključe u te aktivnosti od samog početka.
2. Predsedništvo pozdravlja spremnost Ministarstva finansija i privrede da prihvati predlog SKGO da se rok za početak primene dela izmena Zakona o finansiranju lokalne samouprave koje se odnose na lokalnu komunalnu taksu na isticanje firme – firmarinu pomeri za 1. januar 2013. godine, i apeluje na Vladu Republike Srbije da ozbiljno razmotri mogućnost da se sve izmene koje se odnose na taksu za registraciju i firmarine primenjuju od 1. januara 2013. godine.

3. Predsedništvo pozdravlja spremnost Ministarstva finansija i privrede da prihvati predlog SKGO da se izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, stvore uslovi za to da preduzetnici i mala preduzeća koja ostvaruju znatne prihode uđu u sistem naplate lokalne komunalne takse na isticanje firme. Međutim, Predsedništvo SKGO apeluje na Ministarstvo da se još jednom razmotri i najviši iznos firmarine koji je predložen za srednja i velika preduzeća.
4. Predsedništvo pozdravlja spremnost Ministarstva finansija i privrede da prihvati predlog SKGO da se izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave proširi lista onih pravnih lica i preduzetnika koji ulaze u oporezivanje u najvišem iznosu od 10 prosečnih zarada po zaposlenom, tj. da njom budu obuhvaćene i neke druge delatnosti koje nisu predviđene Predlogom zakona, kako bi se proširila lista onih za koje će važiti veći maksimalni iznos firmarine.
5. Predsedništvo pozdravlja spremnost Ministarstva finansija i privrede da prihvati predlog SKGO da se izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave omogućiti da opštine koje se nalaze u specifičnom položaju i u kojima postoje izuzetno jaki privredni subjekti koji veoma mnogo doprinose lokalnoj zajednici bez problema po sopstveno poslovanje mogu, uz prethodno pribavljanje saglasnosti nadležnog ministarstva, da zadrže dosadašnji nivo firmarina ili da maksimalni iznos firmarine urede na drugačiji način od onog koji je utvrđen u Predlogu zakona. Takođe, Predsedništvo SKGO apeluje na re-

Sednica Predsedništva SKGO

- sorno ministarstvo da se prihvati predlog SKGO da praktično sva velika preduzeća uđu u ovakav režim naplate firmarine.
6. Predsedništvo pozdravlja spremnost Ministarstva finansija i privrede da prihvati predlog SKGO da se izmenama Zakona o finansiranju lokalne samouprave, prilikom određivanja načina i visine naplate takse na upotrebu vozila, napravi razlika između vozila i da se ona razvrstaju po kubikaži i vrsti. S tim u vezi, Predsedništvo SKGO pozdravlja i spremnost resornog ministarstva da još jednom razmotri i utvrdi limit za ovu taksu, i poziva ministarstvo da prihvati predloge SKGO koji sadrže odgovarajuće skale u razvrstavanju vozila po kubikaži i nameni.
  7. Konačno, Predsedništvo SKGO ističe ozbiljan problem koje lokalne vlasti imaju u vezi sa finansiranjem održavanja 4.500 km puteva koji su tokom ove godine preneti lokalnim vlastima sa nivoa Republike. Upravo zato Predsedništvo SKGO snažno podržava nameru Ministarstva finansija i privrede da u budžetu za 2013. godinu predvidi određena dodatna namenska sredstva kao pomoć lokalnim samoupravama za sprovođenje ovih nadležnosti, i da u saradnji sa Ministarstvom regionalnog razvoja i lokalne samouprave i SKGO zajednički izradi metodologiju za raspodelu tih sredstava. ■

Mesečnik Lokalna samouprava je izdanje Stalne konferencije gradova i opština - Saveza gradova i opština Srbije koje je podržao program EXCHANGE 3 (finansira Evropska unija). Izdavač je isključivo odgovoran za informacije koje se nalaze u publikaciji.

Stalna konferencija gradova i opština - Savez gradova i opština Srbije, Makedonska 22, Beograd, tel. 011/3223-446, e-mail: sekretariat@skgo.org, <http://www.skgo.org>. ISSN 2217-6985. Uređuju: Vladimir Jovanović, Željko Krnetić i Katarina Arambašić Pivić; Fotografije SKGO; Grafika postavka: Aleksandar Marković; Štampa: Birograf Comp d.o.o.

ROZETA ALEKSOV

Koordinatorica komponente
„Rodna ravnopravnost na
lokalnom nivou“
Projekat „Podrška LS u Srbiji u
procesu evropskih integracija“

RODNA RAVNOPRAVNOST NA LOKALNOM NIVOU

Da li je prvi broj „Lokalne samouprave“ posle letnjeg odmora prilika da se piše o rodnoj ravnopravnosti? Da li u našem društvu uopšte postoji vreme, mesto i motivacija da se o tome razgovara, osim u krugovima aktivista i aktivistkinja za ljudska prava.

Nedavno sam, razgovarajući sa kolegom o tome kako je rodna ravnopravnost u Srbiji zanemarena tema, od njega po ko zna koji put čula kako „od same ravnopravnosti postoje mnogo važnije teme čak i za same žene. Eto na primer: porodično nasilje, pa nezaposlenost i tako dalje“.

Ne bih da nabrajam sve probleme koji tište naše društvo, ima ih zaista mnogo. Skoro svi oni imaju rodni aspekt koji je neophodno sagledati prilikom rešavanja, ukoliko želimo održiva i trajna rešenja u korist svih građana i građanki.

Rodna ravnopravnost ili neravnopravnost se ne može posmatrati nezavisno od svega što nam se dešava. Ona je sastavni deo svakog segmenta naših života. Kada naučimo da gledamo kroz tu perspektivu, ona postaje važan aspekt u ekonomiji, bezbednosti, sportu, kulturi, obrazovanju, zaštiti životne sredine, zdravstvu... i mnogim drugim „nečekivanim“ oblastima. Nekad neravnopravnost više pogađa muškarce, a znatno češće, žene.

Rodna ravnopravnost po definiciji predstavlja jednaku zastupljenost, moć i učešće oba pola u svim sferama javnog i privatnog života. Jednaka mogućnost da se doprinese razvoju društva i da se koriste dobrobiti tog razvoja.

Statistika

Srbija je, na sreću, zemlja u kojoj je prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, u periodu od

**RODNA RAVNOPRAVNOST
ILI NERAVNOPRAVNOST
SE NE MOŽE
POSMATRATI
NEZAVISNO OD
SVEGA ŠTO NAM
SE DEŠAVA.**

2007. do 2009. godine broj žena koje su diplomirale na visokoškolskim ustanovama za 20% veći nego broj muškaraca. U isto vreme, žene dominiraju među nezaposlenima, vrlo ih je mali broj na mestima odlučivanja i rukovođenja, ali su zato znatno više angažovane u kućnim poslovima.

Zaključak koji iz ovoga sledi, jeste da postoji znatan broj žena čiji su stručni kapaciteti zanemareni. One ne donose odluke, ne učestvuju u privredi, zarobljene su u kući, u takozvanoj ekonomiji nege.

Da je neravnopravnost prisutna i u kojim sve sferama, može se videti i iz već pomenutog izveštaja Republičkog zavoda za statistiku, objavljenog u decembru 2011. Po principu spomenih sudova ona se preliva iz jedne sfere života u ostale: privatna, javna, ekonomska, bezbednosna... Sve su povezane i utiču jedna na drugu. Struktura problema i uzročno posledične veze nisu linearne, već difuzne.

Zakonska regulativa

Zbog svega toga su mnoge države, uključujući i našu, usvojile regulative kojima se obavezuju na poštovanje principa i promociju rodne ravnopravnosti: Ustav Republike Srbije, iz 2006. god. (član 15.: Država jemči ravnopravnost žena i muškaraca i razvija politiku jednakih mogućnosti), Zakon o zabrani diskriminacije, 2009. god. i Zakon o ravnopravnosti polova, 2009. god.

Osim toga, naša zemlja je još od 1980. potpisnica Konvencije o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), koja je otvorena za pristupanje rezolucijom Generalne skupštine UN od decembra 1979. Države potpisnice su dužne da podnose izveštaje CEDAW komitetu o stanju i ostvarenom napretku u oblasti rodne ravnopravnosti. Srbija je pot-

pisala dokument kojim je preuzela obaveze države potpisnice.

Uloga lokalne samouprave

Lokalna samouprava ima značajnu ulogu i odgovornost u unapređenju rodne ravnopravnosti. Važno je voditi računa o uključivanju žena u opštinske organe odlučivanja, prilikom podele mesta u upravnim odborima ili na rukovodećim pozicijama. Kakve se nadležnosti daju opštinskom licu/telu za rodnu ravnopravnost koje je po Zakonu o ravnopravnosti polova (član 39.) obavezno u svakoj opštini. Da li se čuva kontinuitet takvih mehanizama? Po kojim se kriterijima imenuju lica za članstvo? Da li se statistički podaci koje prikupljaju i obrađuju jedinice lokalne samouprave razvstavaju po polu, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti polova, član 40? Da li su muškarci i žene jednako uključeni u kreiranje strateških dokumenata i akcionih planova u svim oblastima?

Zajednički naponi svih društvenih aktera i uvažavanje principa rodne ravnopravnosti u svim oblastima: u porodici, obrazovanju, zdravstvu, ekonomiji, bezbednosti, politici, informisanju, kulturi, sportu... neophodni su kako bi odnosi moći polova bili u ravnoteži, kako bi u krajnjem ishodu atmosfera u kojoj naša deca odrastaju bila zdravija i kako bi ona imala jednake mogućnosti da ostvare sve svoje kapacitete.

Stalna konferencija gradova i opština je u sklopu saradnje sa Švedskom asocijacijom lokalnih vlasti i regiona, planirala niz aktivnosti u cilju sagledavanja stanja u ovoj oblasti. Ove godine, većina aktivnosti posvećena je Radnoj grupi, dok će 2013. i 2014. aktivnosti biti proširene na veći broj korisnika. ■

VIŠNJA
BAČANOVICčlanica Ekspertskog tima
SKGO za rodnu ravnopravnost

PRAĆENJE UČEŠĆA ŽENA U ODLUČIVANJU NA LOKALNOM NIVOU

Uvođenje rodne ravnopravnosti u sve politike, na svim nivoima (engl. gender mainstreaming) u Srbiji je proces započet okvirno, nakon 2000. godine uspostavljenjem institucija i izgradnjom kapaciteta. Prvi koraci su podrazumevali izradu adekvatnog zakonskog okvira, ali i osnivanje mehanizama za rodnu ravnopravnost. Zakonski okvir je zaokružen usvajanjem Zakona o ravnopravnosti polova i Nacionalne strategije za poboljšanje položaja žena i unapređivanje rodne ravnopravnosti u Republici Srbiji 2010-2015. Uspostavljanje institucionalnih mehanizama započeto je 2002. godine na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou. Mehanizmi za rodnu ravnopravnost na lokalnom nivou se još uvek suočavaju sa izazovima i preprekama, prvenstveno zbog nedostatka kapaciteta, nedovoljne vidljivosti u sistemu lokalne samouprave, nedovoljne podrške sistema i političke volje za unapređenje rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou.

Povećanje vidljivosti

Međunarodne organizacije, domaće institucije i organizacije, uključujući i Stalnu konferenciju gradova i opština, kroz različite aktivnosti rade na povećanju vidljivosti i značaja rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou, ali i pružanju podrške lokalnim samoupravama za sprovođenje nacionalnih obaveza i kreiranju lokalnih politika u ovoj oblasti.

Jedna od značajnih obaveza lokalnih mehanizama i preduslov za mnoge druge aktivnosti jeste praćenje stanja rodne ravnopravnosti i položaja žena u različitim oblastima na lokalnom nivou. Jedna od tih oblasti je svakako i učešće žena u odlučivanju, koja je i definisana kao strateška Nacionalnom strategijom, a uključuje i

obaveze koje proizilaze iz izbornih zakona, ali i Zakona o ravnopravnosti polova.

Nacionalni akcioni plan

Aktivnosti definisane u Nacionalnom akcionom planu za sprovođenje strategije za poboljšanje položaja žena i unapređivanje rodne ravnopravnosti u Republici Srbiji – Nacionalnog akcionog plana (NAP), a čiji su nosioci lokalne samouprave, odnose se na izmenu lokalnih akata (Statuta i poslovnika lokalnih skupština) kojima bi se predvidele kvote za manje zastupljeni pol na potpredsedničkim mestima, na pozicijama izvršne vlasti, javnih preduzeća i drugih tela gde kvote nisu posebno regulisane zakonima na nacionalnom nivou. NAP dalje predviđa aktivnosti lokalnih samouprava koje se odnose na afirmaciju učešća žena iz višestruko marginalizovanih grupa u odlučivanju, kreiranju kontrolnih lista za donosiocel odluka. U predstavničkim telima je očekivano povećanje učešća žena tako da ih bude najmanje 30% u predstavničkim telima na svim nivoima.

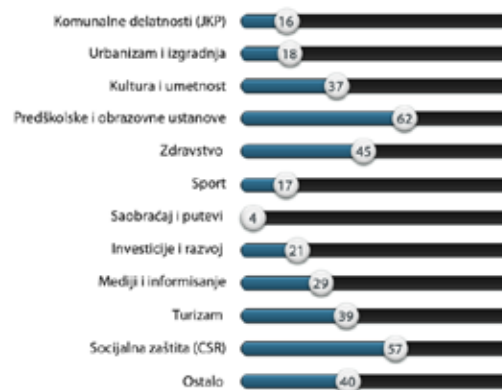
U okviru prve faze implementacije NAP, Uprava za rodnu ravnopravnost sprovela je istraživanje zastupljenosti žena na mestima odlučivanja na lokalnom nivou. Prikupljanje podataka sprovedeno je tokom januara i februara 2012. na uzorku od 65 opština i gradova u Srbiji, kako bi se dobio pregled stanja pre izbora 2012. godine i primene izmenjenog Zakona o lokalnim izborima. Ujedno je ovo istraživanje predstavljalo razvijanje i testiranje metodologije za praćenje učešća žena u odlučivanju na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim zakonskim okvirom i Nacionalnim akcionim planom. Ova metodologija je prvenstveno namenjena lokalnim

U OPŠTINSKIM
ORGANIMA
IZVRŠNE VLASTI
ŽENA JE VEOMA
MALO, 15.17%.

U ČAK 15
OPŠTINSKIH VEĆA
NEMA NI JEDNE
ŽENE.

samoupravama, koje bi nadalje trebalo da kontinuirano prate učešće žena u donošenju odluka i rade na povećanju zastupljenosti žena u javnom i političkom životu.

Rezultati istraživanja su pokazali nedovoljnu zastupljenost žena, kao i neravnomernu zastupljenost u različitim organima i telima na lokalnom nivou. Tako je žena više u predstavničkim telima nego u izvršnoj vlasti, više na čelu javnih obrazovnih ustanova nego javnih komunalnih preduzeća, veoma malo u savetima mesnih zajednica. Na osnovu rezul-

Učešće žena u upravljačkim strukturama javnih preduzeća u procentima,
Izvor: Istraživanje zastupljenosti žena na mestima odlučivanja na lokalnom nivou,
Uprava za rodnu ravnopravnost, 2012. www.gendernet.rs

U PRETHODNOM
MANDATU NA
ČELU 10 OPŠTINA
U SRBIJI SU
BILE ŽENE, OD
TOGA JEDNA
GRADONA-
ČELNICA

nastavku, a imajući u vidu različite faktore koji utiču na zastupljenost žena u organima vlasti, date su i preporuke lokalnim samoupravama kako za dalje praćenje, tako i za povećanje učešća žena.

U organima izvršne vlasti – opštinskim većima žena je veoma malo, 15.17%. U čak 15 opštinskih veća nema ni jedne žene. U prethodnom mandatu na čelu 10 opština u Srbiji su bile žene, od toga jedna gradonačelnica, u Pančevu.

U lokalnim parlamentima je od 2008-2012. bilo 23.9% žena, a iznad

30% žena u parlamentu samo osam opština iz uzorka: Apatin, Beograd, Novi Beograd, Novi Sad, Indija, Sombor i Užice. U dve opštine, Stari Grad i Senta 40% odbornika su bile žene.

U upravljačkim strukturama javnih preduzeća je nešto više žena: 34% među direktorima, isto toliko u nadzornim odborima, dok ih je nešto manje u upravnim i na čelu upravnih odbora. Ipak, preko 60% ovih pozicija su obrazovne i institucije kulture, dok žena gotovo da nema u oblasti saobraćaja, infrastrukture, komunalnih i urbanističkih delatnosti.

Čestu zablude o velikoj zastupljenosti žena u odlučivanju čini njihova zastupljenost među zaposlenima u lokalnoj samoupravi. Žena je više

ZASTUPLJENOST ŽENA SA PREKO 30% VIŠE JE REZULTAT SLUČAJNOSTI I NEFORMALNE POLITIČKE VOLJE NA LOKALU NEGO SISTEMSKIH REŠENJA

nego muškaraca i na mestima rukovodioca/rukovoditeljki odeljenja i službi u okviru lokalne samouprave: 376 (55.27%) prema 297 (44.73%) muškaraca. Ipak, uočljivo je da ni sa ovim pozicijama muškarci nisu zastupljeni sa manje od 30% ali i da to nisu mesta sa najviše moći i uticaja u procesu kreiranja lokalnih politika i donošenja odluka.

Zastupljenost žena sa preko 30% više je rezultat slučajnosti i neformalne političke volje na lokalnu nego sistemskih rešenja. Institucionalna rešenja podrazumevaju ustanovljavanje kvota za manje zastupljeni pol, i to u lokalnim statutima i drugim aktima jer se direktna primena nacionalnog zakonodavstva pokazala

nedovoljnom. Kvote za manje zastupljeni pol se primenjuju u 17 opština, za različita tela, ali je to samo u osam opština regulisano opštinskim aktima dok je u šest zastupljenost žena u skladu sa kvotom od 30% rezultat direktne primene Zakona o ravnopravnosti polova.

Nakon izbora 2012. godine po formiranju vlasti na lokalnom nivou ponovo će biti prikupljeni podaci o zastupljenosti žena, kako bi se uočio napredak i identifikovala mesta na kojima je potrebno dalje raditi. Verujemo da će to olakšati kreiranje daljih mera u cilju donošenja politika koje na jednak način uvažavaju potrebe, interese, iskustva i mišljenja žena i muškaraca. ■

NEVENA PETRUSIĆ

poverenica za zaštitu ravnopravnosti

Na koji način u svom radu promovišete principe rodne ravnopravnosti?

Davanjem mišljenja povodom pritužbi zbog diskriminacije na osnovu pola/roda, upućivanjem preporuka organima vlasti za unapređivanje rodne ravnopravnosti, podnošenjem tužbi i prekršajnih prijava, iniciranjem zakonodavnih izmena, upozorenjem javnosti na teške slučajeve rodne diskriminacije. Koristimo sva zakonska ovlašćenja da ljudima uputimo jasnu poruku - diskriminacija na osnovu pola je zabranjena, a rodna ravnopravnost je ono što poboljšava život i ženama i muškarcima.

Radeći na poslovima samostalnog stručnog saradnika za poslove pravne pomoći susrećem

se sa stanovnicima opštine Žagubica, koji su iz reda socijalno ugrožene kategorije. U prethodnom periodu mojoj službi je upućeno 25 zahteva i što je posebno interesantno je, da su 9 zahteva podneli muškarci a 16 žene. Takođe, aktivno sam učestvovao i u formiranju Komisije za ravnopravnost polova i donošenju Odluke o ravnopravnosti polova.

ŽELJKO ILIĆ

samostalni stručni saradnik za poslove pravne pomoći, Žagubica

Sa kojim se situacijama ugrožavanja principa rodne ravnopravnosti najčešće srećete u praksi?

Najviše pritužbi koje dobijamo su iz oblasti rada i zapošljavanja: žene se po povratku sa porodiljskog odsustva premeštaju na niže i manje plaćeno radno mesto, u oglasima se traže isključivo mlađe osobe ženskog pola, poslodavci postavljaju pitanja o porodičnom statusu, bilo je i seksualnog uznemiravanja, povrede dostojanstva žena u medijima. Žene su diskriminisane i u sportu: ženskom fudbalskom klubu iz Kikinde priznaje se naknada manjih troškova uloženi u razvoj igračica nego muškim fudbalskim klubovima. Poseban problem je nedovoljan broj žena u organima vlasti. U mnogim opštinama nema dovoljno žena u skupštinama i organima izvršne vlasti.

U prethodnom periodu najčešće je bilo slučajeva gde su osobe muškog pola vršile pritisak i ugrožavale prava žena na sledeći način: onemogućavanje korišćenja kuće koju su zajedno gradili, onemogućavanje korišćenja zajedničkog automobila, isključivanje ili onemogućavanje korišćenja električne energije, neupisivanje u vlasnički list imovine koju su zajedno stekli kao i onemogućavanje raspolaganja novcem.

Šta je neophodno da Republika Srbija i lokalne vlasti učine kako bi ideja rodne ravnopravnosti zaživela u punoj meri?

Za početak, neka lokalne samouprave preispitaju da li ima dovoljno žena na mestima odlučivanja i neka podrže rad ženskih organizacija u svojim sredinama, da striktno primenjuju zakone, intenziviraju rad na primeni Nacionalne strategije, unaprede rad institucionalnih mehanizama. Zabrinjavajuće je da se u pojedinim opštinama saveti i komisije čak i gase.

Kao sertifikovani trener Uprave za rodnu ravnopravnost, mislim, a i iskustvo sa terena na to ukazuje, da se treba više angažovati na organizovanju edukacije žena u malim sredinama, gde još nije u dovoljnoj meri zaživela ideja o ravnopravnosti. Neophodno je takođe pružiti i svu moguću pomoć pri izradi projekata.

Kakva je budućnost ideje rodne ravnopravnosti u Srbiji?

Optimistička, ako se na njoj bude radilo. Moglo bi da se krene od toga da se objasni šta je rodna ravnopravnost i kakvu korist od nje imaju i žene i muškarci. Da ljudi shvate da njihovo ravnomerno učešće širi demokratske procese, da otvara prostor za ekonomski i društveni razvoj. Ako ideja rodne ravnopravnosti bude deo obrazovnih programa, ako je prihvate deca i mladi, biće to znak da se Srbija oslobadja patrijarhalnih stereotipa.

Rodna ravnopravnost u Srbiji svakog dana ima sve veći značaj. Opštine i gradovi iz okoline Žagubice su prepoznale značaj i u prvoj fazi odredile kontakt osobu, a neki su otišli i dalje na taj način što su izabrali komisiju i konkurisali i dobili neke projekte za svoje opštine. Povećan je broj ljudi koji su direktno uključeni u razvoj rodne ravnopravnosti, a samim tim je i doprinos tih ljudi povećan.

MILICA
TODOROVIĆčlanica Ekspertskeg tima
SKGO za rodnu ravnopravnost

ULOGA LOKALNE SAMOUPRAVE U SPREČAVANJU I SUZBIJANJU NASILJA U PORODICI

Naslanjajući se na sve što je do sad urađeno u Srbiji a nastavljajući proces unapređivanja strateškog i zakonodavnog okvira u oblasti sprečavanja i suzbijanja nasilja nad ženama u porodici, Projekat „Borba protiv seksualnog i rodno zasnovanog nasilja“ Uprave za rodnu ravnopravnost Ministarstva rada i socijalne politike, pokrenuo je uz podršku UNDP proces izrade Nacrta nacionalnog akcionog plana za borbu protiv nasilja nad ženama (NAP).

Strateški ciljevi NAP-a razvijaju se u pravcu uspostavljanja sistema primarne, sekundarne i tercijarne prevencije, unapređivanja normativnog okvira za zaštitu žena od nasilja, multisektorske saradnje, podizanja kapaciteta organa i specijalizovanih službi i razvijanje sistema mera zaštite i podrške žrtvama nasilja.

Izrada NAP-a je u završnoj fazi, a usvajanje predstoji. Konačni rezultat ovog procesa u celini će označiti početak koordinisanog pristupa u rešavanju problema nasilja nad ženama u partnerskim odnosima iz perspektive rodne diskriminacije, sada uz učešće svih nadležnih organa na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou uz aktivnu ulogu predstavnika nevladinog sektora. Naše društvo, institucije, državne ustanove u saradnji sa organizacijama civilnog sektora, nekoliko godina unazad problemu nasilja u porodici posvećuju veliku pažnju. Ono izaziva razarajuće posledice na pojedinke/ce i na društvenu zajednicu jer je osnovna prepreka za human, harmoničan i demokratski razvoj društva.

Ustav kao garant jednakosti

Ustavom država razvija politiku jednakih mogućnosti kako bi se obezbedilo garantovano poštovanje ravnopravnosti žena i muškaraca, zabranjuje diskriminaciju, garantu-

je posebnu zaštitu porodice, majki, samohranih roditelja i dece. Problematika zaštite žrtava porodičnog nasilja veoma je kompleksna i zadire u oblast krivičnog, građanskog (porodičnog) prava kao i u oblast normi iz okvira socijalne zaštite. Pored zakonskog regulisanja, prevencije i zaštite od nasilja u porodici, žene i deca kao žrtve nasilja direktno zavise i od načina organizovanja javnih službi, drugih organizacija koje su uključene u rešavanje problema, kao i od oblasti koje se odnose na stručni rad.

S obzirom da jedinice lokalne samouprave imaju ključnu ulogu u primeni prava na ravnopravnost svojih građana/ki jer se u lokalnoj zajednici najneposrednije ostvaruje najveći broj individualnih prava i neposredno zadovoljavaju njihove svakodnevene potrebe i interesi, ovo je upravo onaj nivo odgovornosti gde se najcelishodnije i direktno može uticati na poboljšanje sopstvenih kapaciteta za primenu zakona. Preduslov za to je razvijanje integralnog modela socijalne zaštite sa precizno omeđenim ulogama i odgovornostima svih subjekata, a gde se medijatorska i koordinatorska uloga centara za socijalni rad uspostavlja kao bazična u sistemu socijalne zaštite.

Postojanje lokalnih strategija i akcionih planova, standardizovanje procedura i usvajanje Protokola o postupanju u slučajevima nasilja prema ženama, ravijanje međusektorske saradnje ustanova, organa i institucija koje se bave rešavanjem problema nasilja u porodici, otvara mogućnost da u okviru lokalne zajednice zauzimanje nasilja u porodici dobije održivo trajanje.

Dostupnost usluga žrtvama nasilja

Od izuzetnog značaja je povećanje dostupnosti zdravstvenih, psiholoških i socijalnih usluga žrtva-

USTAVOM DRŽAVA RAZVIJA POLITIKU JEDNAKIH MOGUĆNOSTI KAKO BI SE OBEZBEDILO GARANTOVANO POŠTOVANJE RAVNOPRAVNOSTI ŽENA I MUŠKARACA, ZABRANJUJE DISKRIMINACIJU, GARANTUJE POSEBNU ZAŠTITU PORODICE, MAJKI, SAMOHRANIH RODITELJA I DECE

ma nasilja u porodici, unapređenje standarda i stimulisane pluralizma usluga i pružalaca usluga, kao i uspostavljanje onih vrsta socijalne zaštite za koje se ukazala potreba u lokalnim sredinama. To se može postići obezbeđenjem dovoljnog broja sigurnih kuća koje bi bile dostupne za sve žrtve nasilja u porodici i obezbeđenjem sredstava iz lokalnih budžeta za tekuće troškove sigurnih kuća, povećanje dostupnosti specijalizovanih službi podrške i pomoći otvaranjem SOS telefona putem koga bi bilo obezbeđeno informisanje o raspoloživim vrstama pomoći, kao i mogućnostima za zaštitu.

Razvijanjem raznih vidova informisanja i senzibilizacije javnosti o uzrocima i posledicama nasilja nad ženama, kao i programa obrazovanja žena da prepoznaju nasilje i upoznavanje sa mehanizmima zaštite, na lokalnom nivou će biti moguće voditi politike jednakih mogućnosti usmerene ka cilju da institucionalna zaštita, kada su žene žrtve nasilja u pitanju, postane efikasnija, da se poveća svest javnosti o neprihvatljivosti nasilja nad ženama, kao i da se same žene ohrabre da prijave nasilje.

Na ovaj način, rodna ravnopravnost u javnom životu postaće mera demokratizacije i našeg društva. ■

EXCHANGE 3 - VESTI IZ GRADOVA I OPŠTINA

ARILJE

Prošireno područje za organizovano prikupljanje otpada

Tokom realizacije projekta „Smanjimo otpad zajedno - Novi korak bliže Evropi!“, koji finansira Evropska unija kroz Exchange 3 program, opština Arilje je pripremila i usvojila Lokalni plan upravljanja otpadom. Prilikom izrade Lokalnog plana upravljanja otpadom definisano je proširenje područja sa koga JKP „Zelen“ Arilje organizovano prikuplja otpad. Postojeće područje na kome se prikuplja otpad obuhvata naselje Arilje i delove naselja Vigošte, Pogled, Vrane, Grdovići i Cerova.

Počev od 14. juna 2012. godine JKP „Zelen“ počelo je sa prikupljanjem smeća na proširenom području koje obuhvata delove naselja Bogojevići, Latvica, Stupčevići, Trešnjevica, Mirsaljci i Dragojevac.

Organizovano prikupljanje otpada obuhvatilo je samo one delove ovih naselja koji su pristupačni za komunalna vozila, i JKP „Zelen“ Arilje će jednom sedmično prikupljati otpad sa proširenog područja.

Takođe, opština Arilje je u periodu pre početka prikupljanja otpada sa proširenog područja

organizovala terenski obilazak i anketiranje domaćinstava i firmi koja se nalaze u navedenom području, a predstavljaju potencijalne nove korisnike usluge prikupljanja komunalnog otpada. Kao rezultat navedenih aktivnosti pripremljena je elektronska baza podataka novih korisnika usluge prikupljanja komunalnog otpada.

BEOČIN

Beočin uspešno završio drugi projekat u okviru Exchange 3 programa

Završnom konferencijom za medije koja je održana 21. juna 2012. godine, Opština Beočin je uspešno privela kraju projekat „Beočin – nova vizija turističke destinacije! Stvaranje preduslova za razvoj ruralnog turizma u opštini Beočin“.

Na završnoj konferenciji predstavljeni su ostvareni rezultati tokom petnaestomesečne realizacije projekta. Prisutnima na konferenciji su se obratili predsednik opštine mr Bogdan Cvejić, direktorka TOO Gornji Milanovac Mira Mirković, pomoćnica predsednika opštine Čajetina Bojana Božanić i direktorka NVO CenTriR Vaneša Belkić. Takođe, tokom konferencije svečano su uručeni Sertifikati predstavnicima 15 seoskih domaćinstava sa teritorije opštine Beočin, koji su tokom realizacije projekta prošli obuku i osposobljeni su za počinjanje biznisa u sektoru pružanja usluga u seoskom turizmu.

Projektni tim je realizacijom projekta načinio niz značajnih koraka kako bi unapredio pozicioniranost beočinskog kraja na mapi turističkih destinacija Vojvodine i Srbije, ali i znanja i veštine službenika u opštinskoj Kancelariji za lokalni ekonomski razvoj na polju podsticanja razvoja turizma, i, konačno, kako bi osposobio zainteresovana beočinska domaćinstva za bavljenje seoskim turizmom.

Projekat je obezbedio sprovođenje sveobuhvatne analize turističkih potencijala opštine Beočin, kao i izradu registra turističkih atrakcija beočinskog kraja. Projektni tim je u saradnji sa opštinskim vlastima izabrao dva lokaliteta na teritoriji opštine koja su privedena turističkoj nameni, sređena, osvetljena i opremljena mobilijarom. Takođe, postavljena su i 4 info punkta na svim značajnim prilaznim putevima opštini Beočin. Info punktovi imaju originalan dizajn u obliku karakteristične figure Sremca, pored koga stoji info-mapa sa turističkim potencijalima opštine Beočin, dok u ruci drži kutiju iz koje turisti i posetioци ovog kraja mogu izvući promotivni materijal i turističke brošure. U svakoj od 10 mesnih zajednica na teritoriji opštine postavljene su informativne table sa mapama na kojima su ucrtane turističke atrakcije konkretne mesne zajednice.

Važnu komponentu projekta predstavljale su edukativne aktivnosti koje su obuhvatale 4 radne prakse za službenike iz beočinske Kancelarije za LER u partnerskim organizacijama - Turističkoj organizaciji opštine Gornji Milanovac i Turističkoj organizaciji Zlatibor. Na ovaj način beočinski lokalni službenici su unapredili svoja znanja i veštine za podsticanje i promociju razvoja turizma po ugledu na eksperte u ovoj oblasti iz Čajetine i G. Milanovca. Ove dve opštine su, pored toga, bile i domaćini predstavnicima petnaest seoskih domaćinstava iz Beočina koji su tokom četvorodnevne studijske posete

>>>

uspeli da se upoznaju i običu sve značajnije turističke atrakcije i pružaoce usluga na teritoriji ove dve opštine, naročito one koji se bave seoskim turizmom. Na kraju, eksperti iz partnerskih organizacija su, tokom tri ekspertske misije koje su organizovane u Beočinu, svoja znanja i dugo sticana iskustva podelili sa svojim kolegama i domaćinstvima zainteresovanim za bavljenje ruralnim turizmom.

Zahvaljujući realizaciji ovog projekta Opština Beočin je dobila i važan strateški dokument - Program razvoja turizma opštine Beočin za period od 2012-2017 godine, kojim su utvrđeni prioritetni pravci razvoja turizma u narednih pet godina, među kojima se nalazi i razvoj ruralnog turizma. Značajni rezultati ovog projekta su i promotivni materijali (katalozi sa turističkom ponudom, flajeri, turističke mape, bilbordi, olovke, fascikle itd.), promotivni film i spot o turističkoj ponudi beočinskog kraja, kao i ilustrovani Englesko-Srpski rečnik prvenstveno prilagođen potrebama turističkih ugostitelja. Celokupnu realizaciju projekta je pratila intenzivna promotivna kampanja turističke ponude opštine u cilju što boljeg pozicioniranja Beočina na turističkoj mapi Srbije.

SJENICA

Značaj novoosnovane Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj i Informativnog i trening centra za Sjenicu

Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i Informativni i Trening centar u opštini Sjenica osnovani su implementacijom projekta „Podrška Kancelariji za lokalni ekonomski razvoj“, koji je finansiran iz sredstava Evropske Unije preko Exchange 3 programa.

Opšti cilj projekta bila je podrška lokalnom ekonomskom razvoju, kroz povećan kapacitet lokalne samouprave i otvaranje Kancelarije za LER. Vizija opštine jeste da poboljša ekonomsku situaciju kroz podršku sektoru za mala i srednja preduzeća i kroz inovativne i fleksibilne projek-

ne inicijative.

Novoosnovana Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj igra ključnu ulogu u ovom procesu. Zaposleni u Kancelariji su u toku pilot faze rada iste, kroz obuke i treninge, stekli neophodna znanja za efikasno upravljanje Kancelarijom za lokalni ekonomski razvoj. Partner na ovom projektu bila je slovenačka opština Jesenice koja predstavlja idealan primer korišćenja pretpripravnih fondova, budući da učestvuje u programima podržanim od strane EU još od početka procesa integracije Slovenije u EU. Opština Jesenice izgradila je snažnu i kompetentnu Kancelariju za lokalni ekonomski razvoj, i zaposleni u Kancelariji za LER u opštini Sjenica imali su priliku da čuju i vide širok spektar aktivnosti i rezultata koje je postigla slovenačka kancelarija, na čelu sa timom ljudi koji su u svojstvu predavača-ekspertata, podelili svoja iskustva na radionicama u Sjenici.

Aktivnosti Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj u Sjenici biće, pre svega, usmerene na postojeće i potencijalne preduzetnike kojima će se pružati sistematska podrška u smislu vođstva, tehničke i finansijske pomoći, kao i konsultantske usluge za osnivanje i funkcionisanje novih preduzeća, ali i konkretna pomoć pri izradi biznis planova, pisanju predloga projekata finansiranih od strane različitih donatora, i sl.

Takođe, LER će obezbediti pomoć postojećim kompanijama, nezaposlenim i mladim licima u smislu treninga, savetovanja i umrežavanja. Preduslov za realizaciju ovakvih aktivnosti bilo je otvaranje Informativnog i trening centra, koji je uspostavljen kao deo Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj. Prostor u kom se nalazi Trening i informativni centar je kompletno tehnički opremljen, čime su ispunjeni svi uslovi za realizaciju edukativnih obuka i treninga. Takođe, ovaj centar značajno će povećati nivo informisanosti građana – posebno mladih. Pored planiranih kvalitetnih edukativnih aktivnosti, posebno je važno istaći da će ovaj centar postati mesto okupljanja, razmene informacija i iskustava, u kom će preduzetnici, zajedno sa mladim i neza-

poslenim osobama, moći da osmisle zajedničke dobre ideje i projektne inicijative koje će zatim i implementirati, a sve u cilju podizanja kapaciteta i nivoa lokalnog ekonomskog razvoja opštine Sjenica.

PIROT

Razvoj geografskog informacionog sistema

Završna konferencija projekta “Razvoj geografskog informacionog sistema”, koji je sprovedila opština Piroć u okviru programa Exchange 3, održana je 23. oktobra 2012. godine. Na skupu su predstavljene postignuti rezultati projekta, način povezivanja i razmene podataka između javnih preduzeća, kao i novi internet pristup podacima od strane građana.

Vladan Vasić, predsednik opštine, u pozdravnom obraćanju je naglasio značaj ovog projekta za lokalnu samoupravu, koja će zahvaljujući naporima projektne tima biti u mogućnosti da ponudi jedan nov kvalitet u pružanju usluga građanima Piroća.

Ispred Stalne konferencije gradova i opština prisutnima se obratio Vladimir Zafirović, koordinator grant šeme Exchange 3 programa, i odao priznanje projektom timu opštine Piroć, koji je uz veliki trud u potpunosti ispunio projektne zadatke.

Sumirajući rad na realizaciji, Slaviša Jelenković, menadžer projekta, izjavio je da će Geografski informacioni sistem u opštini Piroć omogućiti efikasnost rada organa, preduzeća i institucija lokalne samouprave. „Građanima je ovim putem omogućen uvid u zvanične opštinske podatke, mogućnost prijave kvarova i drugih problema, praćenje njihovog otklanjanja kao, i slanje sugestija i primedbi opštinskim institucijama“, rekao je Jelenković. ■

FINANSIRANJE INFRASTRUKTURE NA LOKALNOM NIVOU

- MOGUĆNOSTI I IZAZOVI -

Stalna konferencija gradova i opština (SKGO), uz podršku Evropske unije u okviru programa EXCHANGE 3, organizovala je 16. oktobra 2012. godine konferenciju pod nazivom „Finansiranje infrastrukture na lokalnom nivou – mogućnosti i izazovi“, u cilju predstavljanja ostvarenih rezultata i planiranja dalje podrške u oblasti finansiranja komunalne infrastrukture. U okviru panel diskusije predstavljani su rezultati u oblasti razvoja i finansiranja opštinske infrastrukture kroz razvoj SLAP informacionog sistema infrastrukturnih projekata i podrške emisije prvih municipalnih obveznica u Srbiji.

U uvodnom delu učesnicima su se obratili Saša Paunović, predsednik SKGO i predsednik opštine Paraćin, Verica Kalanović, ministarka regionalnog razvoja i lokalne samouprave i Martin Kern, šef sektora za projekte u Delegaciji Evropske unije u Srbiji.

Predsednik SKGO Saša Paunović u uvodnom obraćanju izjavio je da će ukidanjem taksi i firmarina budžeti gradova i opština u Srbiji biti manji pet milijardi dinara. Prema njegovim rečima, male opštine nemaju načina da nadoknade prihode od firmarina i one će imati drastičan pad budžeta. „Takve propise treba donositi oprezno i ne treba dirati u one delove parafiskalnih nameta koji nemaju veze sa privredom i poslovanjem“, rekao je predsednik SKGO.

Opštine će izgubiti i znatan deo prihoda

zbog smanjenja cene takse za registraciju vozila, 3,5 odsto zbog smanjenja naknade za unapređenje životne sredine, dok će besplatna legalizacija doneti dva odsto gubitka za izgradnju infrastrukture, rekao je Paunović i dodao da će izmena propisa za naknadu za uređenje građevinskog zemljišta poskupeti izgradnju infrastrukture u seoskim sredinama za 20 odsto.

Po rečima gospodina Paunovića, grube procene govore da je zbog najavljenih mera već 26 odsto prosečnog budžeta lokalnih samouprava izgubljeno za finansiranje infrastrukture.

Verica Kalanović, ministar za regionalni razvoj i lokalnu samoupravu najavila je da će

Ministarstvo regionalnog razvoja i lokalne samouprave predložiti Ministarstvu finansija da preispita odluku prema kojoj je održavanje više od 6000 kilometara puteva prebačeno na lokalne samouprave.

„Nakon kategorizacije održavanje 6082 kilometra puteva u Srbiji prebačeno je gradovima i opštinama i pojedine opštine imaju veliko budžetsko opterećenje i pritisak na kapacitete za održavanje putne mreže. Takvom "papirološkom odlukom" posebno je neodrživo što je gradovima i opštinama u centralnoj Srbiji u nadležnost pripalo gotovo 5000 kilometara puteva“, navela je ministarka.

Kalanović je navela da će Ministarstvo za regionalni razvoj i lokalnu samoupravu predložiti da se uvede i investitorski nadzor, kako bi bila kontrolisana sredstva za održavanje tih puteva. To znači da opštine ne bi mogle da dobiju novu tranšu bez dokaza o održavanju puteva. "To bi bio kratkoročni model ali njegovim usavršavanjem očekujemo da dobijemo jedan kvalitetan model za održavanje puteva na duži rok", istakla je Kalanović.

Martin Kern, šef sektora za projekte Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji izjavio je da je od ključnog značaja za razvoj postojanje dobrih infrastrukturnih projekata, dobra administracija, ali i da Srbija dobro upravlja javnim finansijama i projektima. Uz napomenu da Delegacija Evropske unije u Srbiji radi direktno sa opštinama, kako bi njihovi kapaciteti bili ojačani, Kern je rekao da je prethodnih godina preko 300 miliona evra uloženo u aktivnosti na lokalnom nivou.

Martin Kern, šef sektora za projekte u Delegaciji EU u Srbiji; Verica Kalanović, ministarka regionalnog razvoja i lokalne samouprave; Saša Paunović, predsednik SKGO i opštine Paraćin; Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO

AMBASADOR DEŽER U POSETI BUJANOVVCU I VRANJU

Šef Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji Vensan Dežer boravio je 24. i 25. oktobra u Bujanovcu i Vranju, a u sklopu posete obišao je i Exchange 3 projekte koji su realizovani u ove dve lokalne samouprave na jugu Srbije.

Bujanovac

Tokom posete opštini Bujanovac ambasador Dežer je, sa predsednikom opštine Nagipom Arifijem i generalnim sekretarom Stalne konferencije gradova i opština Đorđem Staničićem, posetio novoformirani GIS centar. Zaposleni u GIS centru predstavili su mogućnosti koje je opština Bujanovac dobila pokretanjem ovog servisa za građane i potencijalne in-

Vranje

vestitore. Projekat „Stvaranje preduslova za efikasno prostorno planiranje kroz uspostavljanje geografskog informacionog sistema (GIS)” opština Bujanovac je sprovela u saradnji sa opštinom Odense iz Danske u okviru programa Exchange 3.

Drugog dana boravka u ovom delu Srbije šef Delegacije Evropske unije sastao se sa gradonačelnikom Vranja Zoranom Antićem, a u sklopu posete predstavljen je Exchange 3 gradski projekat “E-uprava.vranje.rs – Dostizanje standarda informatičkog društva”, koji je građanima i privrednicima iz Vranja omogućio lakši uvid u status zahteva i brže realizovanje prava građana, kao i ohrabriranje građana da uzmu učešće u radu lokalnih vlasti. Grad Vranje je realizovao ovaj projekat u saradnji sa opštinom Trikala iz Grčke. ■

IZBOR ZA NAJBOLJI PROJEKAT REALIZOVAN U OKVIRU EXCHANGE 3 GRANT ŠEME

Stalna konferencija gradova i opština, u okviru programa Exchange 3 koji finansira Delegacija Evropske Unije u Republici Srbiji, poziva la je gradove i opštine koji su realizovali projekte u okviru Exchange 3 grant šeme da se prijave na konkurs za izbor najboljeg Exchange 3 gradskog/opštinskog projekta.

Kroz ovu aktivnost Delegacija Evropske unije i SKGO želeli su da istaknu potrebu jačanja kapaciteta lokalnih vlasti za dalje učešće u procesu decentralizacije u skladu sa standardima Evropske unije i unapređenje usluga i stimulisanje lokalnog razvoja gradova i opština u Srbiji u skladu sa sopstvenim razvojnim kapacitetima.

Realizovani projekti mogli su biti prijavljeni u sledećim kategorijama:

1. Upravljanje na lokalnom nivou (dobro upravljanje i opštinski menadžment; opštinske finansije; socijalne usluge; opštinske usluge)
2. Komunalne usluge (zaštita životne sredine; životno okruženje; komunalne usluge)
3. Lokalni ekonomski razvoj (prostorno planiranje; lokalni ekonomski razvoj)

Kriterijumi za izbor najboljih projekata bili su:

- Uspešnost - realizacija planiranih aktivno-

- Transparentnost – učešće građana u planiranju i realizaciji projekta
- Primenjivost - primena projektnih rezultata u drugim gradovima i opštinama
- Održivost – ocena stepena finansijske održivosti rezultata projekta
- Informisanost - stepen informisanosti građana kroz održane promotivne aktivnosti

Najbolji projekat iz svake od tri kategorije za koje je bilo moguće konkurisati biće prezentovan na svečanosti povodom završetka programa Exchange 3. ■

GIZ INVESTIRA U MLADE U SRBIJI

Deceniju nakon sukoba, međunarodne izolacije i ekonomskih padova Srbija se još uvek bori protiv visoke stope nezaposlenosti, korupcije, slabog pravnog sistema i birokratije. Mladi uzrasta između 15 i 30 godina čine više od 20% stanovništva. Oni su odrasli u izolaciji, siromaštvu, bez odgovarajuće društvene brige, preplavljeni slikama nasilja u medijima, nedovoljno informisani neujednačenim pristupom obrazovanju i nedovoljnim ponudama za kvalitetno provođenje slobodnog vremena, traže izlaz odlaskom iz zemlje. Sistemska, organizovana i kontinuirana podrška mladima stiže preko politike i mera koje sprovodi Ministarstvo omladine i sporta (MOS) kroz saradnju sa kancelarijama za mlade (KzM), kao i same lokalne samouprave koje su prepoznale značajnu ulogu mladih u izgradnji savremenog društva.

Nemačka razvojna agencija, Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u Srbiji je prisutna od jeseni 2000. godine, od kada postoji i saradnja Nemačke sa Srbijom. GIZ pruža konsultantske usluge i finansijsku saradnju. Radi sa državnim institucijama, privatnim sektorom i organizacijama civilnog društva. Od 14 GIZ projekata čak tri rade na sistematskom poboljšanju položaja mladih, pre svega kroz podršku razvoju omladinske politike i insitucionalnoj izgradnji KzM-a, unapređenju zaštite mladih od rizika, ali i u saradnji sa MPNTR na polju prevencije nasilja i poboljšanju njihove zapošljivosti.

Od 2005. godine projekat „Jačanje struktura

za osnaživanje i participaciju mladih” savetuje MOS u razvijanju omladinske politike i njene decentralizacije. Od 133 lokalnih KzM, 108 je razvilo lokalne akcione planove po metodologiji i preporukama razvijenim u projektu, a kroz projektne aktivnosti je podržana 91 opština. Januara 2012. godine usvojene su smernice za rad KzM i kompetencije koordinatora/ki; razvijene su metodologije i priručnici za izradu i reviziju LAP; a organizuju se i obuke za unapređenje tehničkih i menadžerskih veština. Projekat podržava uspostavljanje asocijacije lokalnih KzM, u cilju jačanja njihove uloge, odgovornosti, ali i saradnje i razmene iskustava. Na polju prevencije nasilja akreditovani su modeli za posredovanje u školama i podrške učeničkim parlamentima. Više od 200 škola i više od 25 KzM-a sa skoro 2000 učenika/ca i 450 stručnjaka do sada su uključeni u program školske/vršnjačke medijacije.

Kako je izbor budućeg zanimanja jedna od važnijih odluka u životu mladih, koja potom direktno utiče na mogućnosti zapošljavanja, GIZ projekat „Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu ili svet rada” ima za cilj da uspostavi sistem profesionalne orijentacije i karijernog vođenja. Do kraja školske 2012-2013. godine projekat će se sprovoditi u više od polovine od 1104 osnovnih škola i u svim KzM u našoj zemlji. Do sada je učestvovalo 230 škola, 26 KZM, 21000 učenika/ca, 750 nastavnika/ca i 86 vršnjačkih edukatora/ki. Kao takav, program predstavlja važnu inovaciju za smanjenje sto-

pe nezaposlenosti, posebno mladih ljudi. Za lokalnu samoupravu projekat je od izuzetnog značaja jer povezuje osnovne i srednje škole, KzM, Nacionalnu službu za zapošljavanje, predstavnike privrede i lokalne samouprave, lokalne savete za zapošljavanje, ekonomski razvoj, dakle, ključne aktere za ulazak mladih ljudi u svet rada koji kroz svoju saradnju imaju mogućnost da utiču na politiku obrazovanja i zapošljavanja u skladu sa svojim razvojnim ciljevima.

Imajući u vidu socijano stanje i sve veći odliv mladih iz zemlje, kao i vidno povećan broj dece koja rade ili žive na ulici, sa radom je započeo GIZ program „Socijalna zaštita i prevencija trgovine ljudima” koji se implementira u regionu zapadnog Balkana. Program ima za cilj da unapredi i obnovi perspektivu i razumevanje trgovine ljudima kao socijalni problem, da razvije programe za osnaživanje mladih iz osetljivih grupa i podrži nacionalne strategije socijalne zaštite u svim zemljama u regionu. Program obuhvata četiri komponente: saradnju sa odgovarajućim ministarstvom na nacionalnom nivou u cilju jačanja socijalnih usluga, podrške decentralizaciji usluga na regionalnom, lokalnom i opštinskom nivou, direktne podrške poboljšanju socijalne inkluzije žrtava trgovine (uključujući NVO i državne institucije) i unapređenja saradnje i razmene relevantnih iskustava između zemalja u regionu.

U tom smislu, pozivamo Vas da zajednički prihvatimo nove izazove, i na taj način odgovorimo na različite potrebe mladih ljudi u Srbiji. ■

Projektna kancelarija	Jačanje struktura za osnaživanje i participaciju mladih	Profesionalna orijentacija na prelasku u srednju školu ili svet rada	Socijalna zaštita i prevencija trgovine ljudima
Kontakt	Britta Lambertz, Vođa projekta 011/2759 509; 2759-510; sosyep@giz.de	Dr. Martin Welte, Vođa projekta 011 2445 545; boss@giz.de	Stanislava Vidović, Nacionalna koord. za Srbiju 011 2759 288; stanislava.vidovic@giz.de

MEĐUNARODNA SARADNJA

SASTANAK NACIONALNIH ASOCIJACIJA LOKALNIH I REGIONALNIH VLASTI

Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope održao je 13. septembra 2012. godine u Strazburu Četvrti generalni sastanak nacionalnih asocijacija lokalnih i regionalnih vlasti, i okupio je oko 50 učesnika i predstavnika nacionalnih asocijacija

iz 20 evropskih zemalja. Sastanak je za cilj imao usaglašavanje stavova o prioritetima Kongresa za period 2013-2016. radi njihovog usvajanja na 23. plenarnom zasjedanju Kongresa u oktobru ove godine.

Specifična debata bila je usmere-

Kiko, maskota kampanje "Jedan od pet"

na na sprovođenje kampanje Saveta Evrope "JEDAN od PET" za borbu protiv seksualnog zlostavljanja dece. Cilj je bio da se ilustruju konkretne aktivnosti koje nacionalne asocijacije, lokalne i regionalne vlasti mogu da preduzmu u ovoj oblasti. ■

GENERALNA SKUPŠTINA CEMR

Savet evropskih opština i regiona (CEMR) organizovao je Generalnu skupštinu od 26. do 28. septembra 2012. godine, u Kadizu, Španija. Skupu je pristvovalo više od 700 učesnika, predstavnika lokalnih i regionalnih vlasti i eksperata za koje je organizovan veliki broj plenarnih i okruglih stolova.

Skup je otvorio Felipe, princ od Asturije koji je naznačio ulogu lokalnih i regionalnih vlasti u jačanju demokratije i naglasio njihovu suštinsku ulogu u pružanju usluga građanima u svim oblastima.

Volfgang Šuster, predsednik CEMR i gradonačelnik Štutgarta u svom obraćanju učesnicima

rekao je da se ekonomska kriza mora posmatrati i kao prilika: „Ali da bi to bila tako, moramo imati istu polaznu tačku za akciju, a to se jedino može postići ako svi nivoi vlasti rade zajedno“. Delegati su tokom trajanja Skupštine imali priliku da čuju predavanje Norine Herc, svetski priznate ekonomistkinje na temu „Kako doneti dobre odluke u kompleksnom svetu“ i obraćanje Viviane Reding, potpredsednice Evropske komisije za pravdu, osnovna prava i državljanstvo. Nakon velikog broja održanih okruglih stolova, poslednjeg dana skupa, delegati Generalne skupštine usvojili su Deklaraciju pod nazivom „Decentralizacija, razvoj, demokratija – inova-

cija za Evropu u 3D", koja predlaže novi pristup razvoju i oslanja se na mogućnost evropskih zemalja da kreiraju nove mogućnosti za održiv rast i otvaranje novih radnih mesta. ■

OSMA KONFERENCIJA EVROPSKIH REGIJA I GRADOVA - "PREVAZILAŽENJE REGIONALNIH RAZLIKA"

Institut evropskih regija u periodu 23 - 24. septembar 2012. godine, u Grafenegu u Austriji, organizovao je Osmu konferenciju evropskih regija i gradova. Glavna tema ovogodišnje konferencije bila je "Prevazilaženje regionalnih razlika", a skup je održan pod patronatom Ervina Prela, guvernera Donje Austrije i uz učešće brojnih visokih zvaničnika Austrije, pokrajine Donja Austrija i Evropske unije, kao i oko 250 predstavnika iz brojnih evropskih zemalja. Zapaženo učešće na Konferenciji imali su predstavnici centralnih, regionalnih i lokalnih vlasti iz zemalja sa područja Zapadnog Balkana. Srbija je predstavljena na veoma visokom nivou, učešćem i izlaganjem Verice Kalanović, ministarke za regionalni razvoj i lokalnu samoupravu, izlaganjima predstavnika AP Vojvodine i Ministarstva finansija i ekonomije, učešćem

predstavnika Skupštine Republike Srbije, gradova Beograd, Kragujevac, Novi Pazar i opštine Batočina, Privredne komore Beograda, kao i Stalne konferencije gradova i opština jednog od suorganizatora Konferencije.

Tema Konferencije razmatrana je sa više aspekata, učesnici skupa su svojim izlaganjima definisali osnovni politički okvir za dalje diskusije, koje su se odvijale kroz tematske sednice, ekspertске forume i panele posvećene:

- Evropskoj godini aktivnog starenja i solidarnosti među regionima
- Efikasnom pružanju zdravstvenih usluga i upravljanju bolnicama na regionalnom i lokalnom nivou
- Finansijskim strategijama za razvoj jedinica teritorijalne samouprave
- Novim perspektivama i strategijama za de-

centralizovano snabdevanje energijom

- Aktuelnim izazovima u razvoju regionalne saobraćajne infrastrukture.

Temi vezanoj za razvoj saobraćajne infrastrukture bilo je, većim delom, posvećeno i veoma zapaženo izlaganje ministarke Verice Kalanović, održano u uvodnom, političkom delu drugog dana Konferencije, koje je argumentovano ukazalo na potrebu većeg uvažavanja značaja povezivanja saobraćajne infrastrukture u rubnim područjima EU sa transportnim koridorima u Srbiji i na Zapadnom Balkanu. ■

RODNA RAVNOPRAVNOST U GRADOVIMA I OPŠTINAMA

Okrugli sto „Rodna ravnopravnost u gradovima i opštinama“ održan je u Zrenjaninu 21. septembra u organizaciji SKGO u cilju podsticanja javne i medijske diskusije na temu rodne ravnopravnosti u lokalnim politikama. Skup je organizovan u okviru programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija“ koji finansira Kraljevina Švedska, a realizuje SKGO u saradnji sa Švedskom asocijacijom lokalnih vlasti i regiona (SALAR).

Na skupu su govorili: Čedomir Janjić, zamernik gradonačelnika Zrenjanina, Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO, Jasna Vujačić, samostalna savetnica u Upravi za rodnu ravnopravnost - Ministarstvo za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku, Helena Spets, ekspertkinja i koordinatorka za rodnu ravnopravnost Švedske asocijacije lokalnih vlasti i regiona, Maja Branković Đundić i Dragan Božanić, predstavnici Pokrajinskog sekretarijata za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova, Marija Srdić, direktorka Centra za podršku ženama iz Kikinde i Snežana Janjić, predsednica Saveta za rodnu ravnopravnost grada Užica.

Ovom prilikom Aranđelovac, Žagubica, Žitište,

Zrenjanin, Majdanpek, Sombor i Stara Pazova potpisali su Memorandum o saradnji sa SKGO, i obavezali se na aktivno unapređenje rodne ravnopravnosti u svojim lokalnim samoupravama.

Najvažniji zaključci ovog skupa su:

- Neophodno je institucionalno jačanje mehanizama za rodnu ravnopravnost i čvršće definisanje njihovih nadležnosti aktima lokalne samouprave. U lokalnim samoupravama u kojima ne postoje tela za ravnopravnost polova potrebno je njihovo osnivanje u skladu

sa Zakonom o ravnopravnosti polova.

- Neophodno je razvijati interne kapacitete za uvođenje principa rodne ravnopravnosti u sve oblasti rada lokalne samouprave.
- Od ključnog je značaja obezbediti kontinuitet u radu lokalnih mehanizama.

U okviru predstavljanja dobrih praksi, posebno je istaknut značaj saradnje lokalnih mehanizama i ženskih organizacija na lokalnom nivou, razmena znanja i iskustava, i aktivnije uključivanje donosilaca odluka. ■

KLASTERI ZA PODIZANJE KAPACITETA GRADOVA I OPŠTINA

Zaštita i unapređenje životne sredine je jedna od tema kojom se bavi program "Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija", koji zajednički sprovode Švedska asocijacija lokalnih vlasti i regiona (SALAR) i SKGO, uz finansijsku podršku Kraljevine Švedske.

U okviru Komponente 2 - životna sredina, planirane su brojne aktivnosti u nekoliko pravaca delovanja, počev od analize primene zakona iz domena zaštite životne sredine na lokalnom nivou, preko uključivanja i informisanja javnosti, do uspostavljanja tematskih partnerstava između srpskih i švedskih opština.

Tematska partnerstva ili opštinski klasteri je koncept koji je SALAR već primenio i isprobao u saradnji sa Udruženjem opština Turske. Za naše gradove i opštine ovo je relativno nov vid podizanja kapaciteta koji podrazumeva saradnju jedne Švedske i tri jedinice lokalne samouprave iz Srbije po određenim temama za koje kod nas postoji interesovanje, a u Švedskoj znanje

i iskustvo.

U okviru inicijalne faze Programa, u dijalogu sa partnerima iz švedske asocijacije definisane su tri tematske oblasti u okviru kojih će biti uspostavljena saradnja između švedskih i srpskih opština. Teme se odnose na lokalnu energetiku i energetska efikasnost, međuopštinsku saradnju i upravljanje komunalnim otpadom i, konačno, na buku i zagađenje vazduha. U skladu sa planom Programa, tokom leta ove godine formirana su tri tematska partnerstva. Klaster koji se bavi pitanjima zaštite vazduha i zaštite od buke čine Malme, Beograd, Novi Beograd i Savski Venac, klaster koji se bavi pitanjima upravljanja otpadom i međuopštinskom saradnjom čine švedska opština Jevle, Zrenjanin, Žitište i Sečanj, a klaster čija je tema komunalna energetika i energetska efikasnost čine opština Vekšo iz Švedske, Niš, Varvarin i Kula.

Tematski klasteri su zvanično počeli sa radom u drugoj nedelji septembra ove godine, kada su predstavnici švedskih opština posetili

svoje kolege u Srbiji, a potom i učestvovali na zajedničkoj radionici održanoj u periodu 12-13.10.2012. godine, u sedištu SKGO. U naredne dve godine učesnici u radu tematskih klastera će osmisliti modalitete saradnje i realizovati zajedničke projekte, a sve sa ciljem efikasnije primene zakona i uspešnijeg bavljenja problemima u domenu zaštite životne sredine. Konačno, razmena znanja i iskustava u okviru klastera doprineće izgradnji kapaciteta srpskih opština kako bi što bolje odgovorile na zahteve procesa EU integracija.

Stalna konferencija gradova i opština ima zadatak da koordinira rad tematskih klastera i da sva stečana znanja i razvijene alate i modele stavi na raspolaganje svim gradovima i opštinama u Srbiji preko svojih tela i organa, kao što su odbori za zaštitu životne sredine, za komunalne delatnosti i energetska efikasnost, kao i Mreža opštinskih službenika koji se bave pitanjima zaštite životne sredine, a koja će takođe biti formirana u okviru komponente 2 Programa. ■

RADNA GRUPA SKGO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE U POSETI ASOCIJACIJI LOKALNIH VLASTI I REGIONA ŠVEDSKE

Studijska poseta Radne grupe SKGO za evropske integracije Švedskoj asocijaciji lokalnih vlasti i regiona (SALAR) organizovana je u periodu 17-21. septembar 2012. godine. Članovi Radne grupe u sastavu: Radiša Milošević (Batočina), Boban Stanković (Vranje), Slađana Jevremović, (Varvarin), Zoran Todosijević (Čacak), Aleksandar Jovanović (Vračar), ekspert na programu Vladimir Pavlović i šefica Službe SKGO za evropske integracije Aleksandra Milić, pored posete švedskoj asocijaciji imali su priliku da razmene iskustva i sa kolegama iz opštine Sala.

Poseta je organizovana u sklopu programa "Podrška lokalnoj samoupravi u procesu evropskih integracija" koji finansira Kraljevina Švedska, sa ciljem da se Radna grupa upozna sa specifičnim sektorskim smernicama o uticaju članstva u EU na lokalne vlasti, kao i razmena iskustva o interakciji sa institucionalnom postavkom u relevantnim oblastima.

Tokom posete članovi Radne grupe pohađali su predavanja o sadašnjem sistemu lokalnih i regionalnih vlasti u Švedskoj i njihovom odnosu sa EU, zatim ulozi SALAR u kontekstu EU, procesu i okviru za politički uticaj na opštine, iza-

zovima za asocijaciju i njeno članstvo. Takođe, članovi Radne grupe prisustvovali su i predavanjima iz specifičnih oblasti kao što su: politike javnih nabavki, zapošljavanja i socijalnih pitanja, rodne ravnopravnosti, strategije EU 2020 i posledica na lokalni nivo, članstvo Švedske u EU i uticaj na lokalni nivo, životna sredina i energetska efikasnost, državna pomoć. U okviru predavanja obuhvaćeni su propisi EU i posledice za opštine, osnovni dokumenti, politika i praksa na lokalnom nivou. Posebna pažnja bila je posvećena poseti opštini Sala, gde su kroz praksu predstavljene sve obrađene oblasti. ■

NOVI PAZAR ZAPOČINJE PROJEKAT SMANJENJA TROŠKOVA PRIVREDNICIMA

Novi Pazar započinje sa sprovođenjem projekta "Unapređenje poslovnog okruženja kroz regulatornu reformu na lokalnom nivou", kojim će u saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština i Optimusom - Centrom za dobro upravljanje povećati efikasnost gradske uprave, a privrednicima smanjiti troškove u novcu i vremenu.

Gradonačelnik Novog Pazara Meho Mahmutović, 13. septembra 2012. godine potpisao je u sedištu SKGO Ugovor o saradnji na projektu sa generalnim sekretarom Stalne konferencije gradova i opština - Saveza gradova i opština Srbije Đorđem Staničićem i direktorkom Optimusa Slađanom Karavdić Kočević.

Projekat ima za cilj bolje poslovno okruženje u lokalnim samoupravama u Srbiji kroz smanjenje troškova administracije, povećanje transparentnosti i efikasnosti javne uprave i uvođenje regulatornih mehanizama za održivost tih promena. Projekat finansira Švajcarski državni sekretarijat za ekonomske poslove (SECO).

Ovim ugovorom u Novom Pazaru započinje mapiranje i analiza administrativnih procedura i postupaka koji se odnose na privrednike i preduzetnike. Stručnjaci za regulatornu reformu OPTIMUS-a razgovaraće sa privrednicima i

Meho Mahmutović, gradonačelnik Novog Pazara; Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO; Slađana Karavdić Kočević, direktorka Optimus

opštinskim činovnicima i analizirati njihove primedbe i predloge, kao i postojeće procedure, kako bi pripremili preporuke za unapređenja i pojednostavljenja koja će dovesti do ušteda i transparentnosti. Kako se dobri efekti projekta

ne bi vremenom izgubili, jedan od ciljeva je i formiranje regulatornih mehanizama za nove propise kroz uvođenje principa kontrole buduće regulative, kao i formiranje elektronskog registra administrativnih postupaka. ■

ČETVRTA SEDNICA PREDSEDNIŠTVA

Četvrta, redovna sednica Predsedništva SKGO, održana je 5. oktobra 2012. godine u Beogradu. Sednicom je predsedavao Saša Punović, predsednik SKGO i predsednik opštine Paraćin.

Članovi Predsedništva SKGO su na sednici upoznati sa radom Komisije za finansiranje lokalne samouprave i zauzeli su stavove o najavljenom modelu legalizacije. Raspravljalo se i o mogućim izmenama Zakona o lokalnoj samoupravi na kojima trenutno radi Stručna služba SKGO. Imajući u vidu da su predsednik Narodne skupštine Republike Srbije i Poslanička grupa SNS uputili dopis SKGO sa molbom da iznese stručno mišljenje i konkretne predloge povodom

Predloga zakona o javnim nabavkama, Predsedništvo je zaključilo da pomenuti predlog Zakona u značajnoj meri poboljšava proceduru javnih nabavki čime bitno doprinosi naporima u borbi protiv korupcije. Kada je u pitanju Nacrt zakona o javnim preduzećima, Predsedništvo izražava podršku usvajanju ovog zakona.

Takođe, Predsedništvo je upoznato i sa pripremama za imenovanje delegacije RS u Kongresu lokalnih i regionalnih vlasti Saveta Evrope (CLRAE), kao i imenovanju delegacije SKGO u Političkom komitetu Saveta opština i regiona Evrope (CEMR).

Usvojeni su i Nacrt odluke o broju, delokrugu i i funkcionisanju odbora, Odluka o formiranju

Mreže načelnika uprava gradova i opština i uprava gradskih opština, Odluka o formiranju Mreže za lokalni ekonomski razvoj i Preporuka za izbor poverenika SKGO i SLAP koordinatora, a sve u cilju razvoja bolje komunikacije sa članstvom.

Na sednici je, takođe, podržana i akcija Crvenog krsta Srbije za nastavak finansijske podrške Vlade Republike Srbije programu narodnih kuhinja i u 2013. godini i pomoći socijalno najugroženijim porodicama u 105 opština u Srbiji, a koje nisu korisnici programa narodnih kuhinja, kao i inicijativa za prikupljanje novčanih sredstava za obnovu pozorišta "Bora Stanković" u Vranju.

STAVOVI POVODOM LEGALIZACIJE OBJEKATA

Predsedništvo SKGO saglasilo se oko sledećih stavova vezanih za najavljeni novi postupak legalizacije objekata:

- Predsedništvo SKGO smatra da administrativni – katastarski postupak legalizacije koji je najavilo Ministarstvo građevinarstva i urbanizma predstavlja krupan korak ka masovnoj registraciji imovine, što SKGO podržava.
- SKGO podržava plan resornog ministarstva da se maksimalno uprosti proces legalizacije i da se građani Srbije, posebno oni koji su sagradili nelegalne objekte da bi rešili svoje stambeno pitanje, maksimalno oslobode svih mogućih finansijskih troškova i procedura.
- SKGO se zalaže za to da se naknada za uređenje građevinskog zemljišta ukine građanima koji su izgradnjom nelegalnih objekata rešili svoje stambeno pitanje. Međutim, za SKGO je sporno da se investitori koji su gradili nelegalne poslovne prostore, stambene zgrade za dalju prodaju stanova ili luksuzne stambene objekte oslobode plaćanja ove naknade. SKGO poziva Ministarstvo građevinarstva i urbanizma da preispita svoj plan da se u procesu legalizacije ukine plaćanje naknade za uređenje građevinskog zemljišta za sve objekte i da ovo pitanje uredi tako što bi se napravila razlika između onih građana koji su gradili nelegalne objekte da bi u njima živeli i onih građana koji su ih gradili da bi od njih imali ekonomsku korist.
- SKGO ističe da se rešavanje pitanja nelegalnih naselja ne završava njihovim upisom u katastar. Nakon toga lokalne vlasti treba da omoguće građanima koji u njima žive približno jednake uslove za život koji postoje i u drugim delovima lokalne zajednice. Za to su potrebna finansijska sredstva putem kojih će se obezbediti bolja komunalna i socijalna infrastruktura u legalizovanim naseljima.
- Najava besplatne legalizacije za sve objekte može dovesti do novih kršenja zakona i nastavka trenda bespravne izgradnje. U tom slučaju neodgovorni pojedinci bi mogli očekivati da će ih neki novi zakon ponovo abolirati i omogućiti im da ne plate naknadu za uređivanje građevinskog zemljišta.

U procesu konačnog definisanja novog koncepta legalizacije treba odgovoriti na sledeća pitanja:

- Kakva će biti uloga lokalne samouprave u novom postupku legalizacije?
- Ukoliko će se prilikom legalizacije svih objekata plaćati samo troškovi upisivanja u katastar, na koji način će se lokalnim vlastima obezbediti sredstva putem kojih će finansirati naknadno plansko uređenje nelegalnih naselja, njihovo komunalno opremanje i izgradnju neophodne socijalne infrastrukture za život ljudi?
- Kako će se odgovoriti na potrebu bezbednosti i sigurnosti građana i objekata u smislu tehničkih normativa i standarda nelegalnih objekata, pogotovo u oblasti zaštite od požara i elementarnih nepogoda?
- Kako će se vrednovati tehnička i pravna valjanost ulaznih podataka za evidenciju u katastru nepokretnosti i kako će se obezbediti pravna sigurnost za građane?
- Ko će finansirati geodetsko snimanje svih objekata?
- Uprkos najavi da će besplatna katastarska legalizacija biti za kratko vreme završena, praksa govori da Katastar nepokretnosti nije spreman da taj posao obavi za kratko vreme, s obzirom da trenutno u velikim gradovima i uknjižba stana traje preko 6 meseci, a samo prebacivanje predmeta iz građevinskih odeljenja u Katastar bi trajalo i do godinu dana.

Predsedništvo Stalne konferencije gradova i opština izražava svoje neslaganje sa praksom po kojoj se izmene i dopune Zakona o planiranju i izgradnji i Zakona o državnom premeru i katastru pripremaju daleko od očiju javnosti, bez uključivanja predstavnika lokalne samouprave. Neophodno je da u pripremu ovih propisa budu od samog početka uključeni stručnjaci iz gradova i opština, jer je legalizacija pitanje od lokalnog značaja a naknada za uređenje građevinskog zemljišta - lokalni prihod.

40. REDOVNA SKUPŠTINA SKGO

12. DECEMBAR, BEOGRAD.

Stalna konferencija gradova i opština - Savez gradova i opština Srbije ima zadovoljstvo da najavi održavanje svoje 40. redovne skupštine koja će se, u skladu sa zaključkom Predsedništva SKGO, organizovati 12. decembra 2012. godine u Beogradu (Sava centar). Najveće godišnje okupljanje predstavnika lokalne samouprave ovoga puta biće organizovano uz podršku programa "Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu EU integracija" koji finansira Kraljevina

Švedska, a sprovodi SKGO.

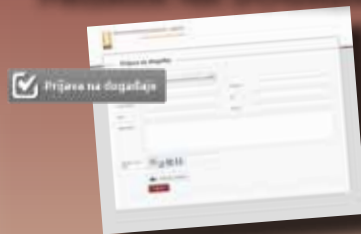
Osnovna tema 40. redovne skupštine SKGO biće „Lokalna samouprava u procesu pristupanja Srbije Evropskoj uniji“.

Osim predstavnika gradova i opština, na Skupštini SKGO će učestvovati i najviši predstavnici državnih organa, vladinih i nevladinih organizacija i institucija, međunarodnih organizacija, diplomatskog kora, donatorskih institucija i drugih partnerskih organizacija i programa. ■

WWW.SKGO.ORG

PRIJAVA NA DOGAĐAJE

DRUŠTVENE MREŽE

Stalna konferencija gradova i opština nedavno je redizajnirala svoju web prezentaciju kako bi sadržaji bili predstavljeni na način koji u potpunosti prati nove trendove u komunikacijama. Tako

da je posetiocima našeg sajta omogućena funkcionalnija i preglednija pretraga sadržaja, lak pristup Facebook i Twitter stranama SKGO, pregled video materijala i ostalih aktivnosti naše organizacije.

ANDROID APLIKACIJA

BUDIMO NA VEZI WWW.SKGO.ORG